

ביאור קצר במסכת קינים
לתלמידים מקשיבים ויקרים

בעזרת החונן לאדם דעת
לעוסקים בלימוד תורה לעמו ישראל

"חטאת שנתערבה בחובה, אין כשר אלא כמינין חטאות שבחובה."

נתערבו: חטאת אחת בקן חובה אחת.

- (א) קן החובה מפורשת או סתומה? _____
ולכן כמה יכול להקריב לחטאת? _____
וכמה יכול להקריב לעולה? _____
ומדוע? כי אם האחת שהקריב היא מהחטאת שנתערבה: ודאי טוב
ואם הוא מהחובה: ג"כ טוב
אך עולה אי אפשר להקריב כלל כי: אולי זו החטאת שנתערבה.

אם נתערבו 6 חטאות בשני קיני חובה, מה הדין?

אם נתערבו 2 חטאות בשמונה קיני חובה, מה הדין?

"חובה שנתערבה בחובה... מחצה כשר ומחצה פסול."

(א) הקינים מפורשות או סתומות?

אם נתערבו שני קנים של רחל בשני קנים של לאה,

כמה חטאות יקריב? _____

כמה עולות יקריב? _____

אם יקריב יותר חטאות שמא החטאות שהקריב הם משל

וגם זו משל _____

נמצא שהקריב מקן אחד יותר חטאות משאפשר.

ואם יקריב יותר עולות: שמא העולות הקודמות הן משל

וגם העולה שבא כעת להקריב היא משל _____

ונמצא שמקריב מקן אחד יותר עולות משאפשר.

אם היתה התערובת לא שווה אלא אחת לזו ושלוש לזו.

המועט כשר

נתערבו : של רחל קן אחד ושל לאה שלש קינים

(א) הקינים מפורשות או סתומות? _____

כמה חטאות יקריב? _____

כמה עולות יקריב? _____

(1) כי שמא החטאת היא משל _____

ואם בא להקריב חטאת נוספת שמא גם זו משל

(2) ושמא העולה היא משל _____

והעולה הנוספת שרוצה להקריב גם היא משל

ונמצא מקריב מקן אחד 2 חטאות או 2 עולות.

"פֶּרַח, פסול ופוסל... פרח מזו לזו פוסל אחד בהליכתו."

לרחל היו 2 קינים (___ פרידות) ללאה היו 2 קינים (___ פרידות)

פ/3/4/3/4/3 3/4 °

עתה יש אצל רחל ___ פרידות ואצל לאה ___ פרידות.

רחל תקריב רק ___ חטאת ו ___ עולה וישאר ___ פסול.

כי אם תקריב 2 לחטאת נמצא האחד שפרח ודאי עולה (כי בן זוגו הוקרב לחטאת) ושמא יקריבוהו אצל לאה לחטאת.

לאה תקריב ___ חטאת ו- ___ עולה ו

ישאר פסול.

כי אם תקריב 3 חטאות שמא החטאת השלישית אינו זה שפרח אלא מתוך השני קינים שלה ונמצאת מקריבה ג' חטאות משני קינים.

ואם תקריב 3 עולות שמא אינו זה שפרח אלא מתוך השני קינים שלה ונמצאת מקריבה ג' עולות משני קינים.

"חזר, פוסל אחד בחזירתו"

לרחל 2 קנים ללאה 2 קנים.

בתחילה פרח מרחל ללאה. והיו לרחל _____ פרידות וללאה

_____ פרידות

ועתה חזר מלאה אל רחל. נמצא לרחל _____ פרידות וללאה

_____ פרידות.

רחל תקריב _____ לחטאת ו _____ לעולה

וגם לאה תקריב _____ לחטאת ו _____ לעולה.

כי שמא זה שפרח מתחילה מרחל נמצא כעת אצל _____

וזה שבא כעת אל רחל מלאה הוא משל _____

ואם תקריב לאה יותר מחטאת אחת נמצא שהזוג של אותה

חטאת (שאולי נמצא עתה אצל _____) הוא ודאי _____

ושמא רחל תקריב אותו לחטאת. ונמצא שתי חטאות מקן אחד.

"פרח וחזר, פרח וחזר, לא הפסיד כלום
שאפילו הן מעורבות אין פחות משתיים"
כאשר שוב פרח משל רחל ללאה.

אם זה שבא מלאה אל רחל מקודם הוא זה שפרח כעת, הרי שלא
השתנה כלום.

אבל גם אם כעת פרח אחד חדש מ _____ אל _____ ,
גם כן לא נפסל כלום.

שהרי לכל אחת היו _____ חטאות ו _____ עולות, וגם
עתה נקריב לרחל

_____ חטאות ו _____ עולות וללאה _____ חטאות
ו _____ עולות

נמצא שגם אם כל אלו שהקרבנו היו של _____ לא הקרבנו
יותר ממה שהיה צריך להיות.

00	00	00	00	00	00	00	סמן X על כל עוף שפרח
	00	00	00	00	00	00	והוסף 0 במקום שאליו הגיע
		00	00	00	00	00	סמן / על כל עוף שנפסל בפריחה
			00	00	00	00	ראשונה ו/ בשניה ו// בשלישית
				00	00	00	
					00	00	
						00	
							כתוב כמה נשאר לאחר פריחה אחת
							כתוב כמה נשאר לאחר חזרה ראשונה
							כתוב כמה נשאר לאחר פריחה שניה
							כתוב כמה נשאר לאחר חזרה שניה
							כתוב כמה נשאר לאחר פריחה שלישית
							כתוב כמה נשאר לאחר חזרה שלישית

פרק ג' משנה א'

הקדמה:

הספקות הם אותם ספיקות שבפרק א'. אך בפרק א' המועט כשר ובפרק ג' המרובה כשר.

כי בפרק א' אנו עומדים לפני ההקרבה ולכן כל עוף שאיננו בטוחים שיהיה כשר איננו יכולים להתיר להקריבו.

אבל בפרק ג' אחרי שהקריב, כשרים קינים שאנו בטוחים שהוקרבו במקומם ולכן המרובה כשר.

אם נתערבו שלוש קינים של רחל עם ג' קינים של לאה, סה"כ 12 פרידות והקריב חציים למעלה וחציים למטה.

האפשרות הגרועה ביותר היא: שכל אלו שהוקרבו למעלה היו של רחל וכל אלו שלמטה של לאה, וגם כך הרי חצים כשרים וחצים פסולים. שהרי בתוך השש של רחל יש 3 עולות ודאי.

אמנם יתכן שיש אף יותר כשרות אך אין לנו ודאות עליהם.

פרק ג' משנה ב'

אחת לזו ושתיים לזו, סה"כ 6 פרידות.

וכשיחלקום חציים למעלה וחציים למטה הרי לא יתכן שכל אלו שהם של
אשה אחת בצד אחד ובודאי מצורפים משל שתי הנשים, ולכן כשר כמספר
הקנים של המרובה.

שהרי אם הקריבו שתיים של רחל ואחד משל לאה למעלה וג' של לאה
למטה הרי בכל צד 2 כשרים ו- 1 פסול.

אלא שכמובן עדיין איננו יודעים של מי הכשר ושל מי הפסול.

משנה ד'

חטאת, ועולה, סתומה ומפורשת... חצים למעלה וחצים למטה אין כשר אלא סתומה.

סה"כ היו 6 עופות רחל היתה חיבת עולה וקן, ולא היתה חיבת חטאת וקן. והביאו קרבנותיהם ונתערבו ועשה חצים למעלה וחצים למטה. אינו ודאי שהוקרב במקומו אלא הסתומה. כי כל השאר שמא הקריבום שלא במקומם אלא העולות יתכן שקרבו למטה והחטאות יתכן שקרבו למעלה.

ומדובר שהקריב כל קן בפני עצמו חציו למעלה וחציו למטה אך אינו יודע איזה מהם עשה למעלה ואיזה למטה.

משנה ה' (1)

(עפ"י פי' הגר"א)

חטאת שנתערבה בחובה אין כשר אלא מנין חטאת
שבחובה.

שנתערבו מספר שוה של חטאות בחובה.

דהיינו: 4 חטאות ב- 2 קיני חובה, סה"כ 8

והקריב הכהן חצי למעלה וחצי למטה.

האופן הכי גרוע יהיה: אם הקריב את 4 החטאות למעלה ו- 4 החובה
למטה.

הרי החטאות שקרבו למעלה כולן פסולות, וגם מהחובה שקרבו למטה רק
2 חטאות כשרות (ואם חלק 2 חובה למעלה ו- 2 למטה וכן 2 חטאות
למעלה ו- 2 למטה הרי יש אפ' 2 זוגות כשרות אך כיון שאיננו ודאים אין
כשר ודאי אלא כמנין החטאות שבחובה).

משנה ה' (2)

(עפ"י פי' הגר"א)

חובה שנים בחטאת, מחצה כשר ומחצה פסול.

אם היו 2 קיני חובה ו- 2 חטאות סה"כ 6. דהיינו החובה פי שנים מהחטאת,

והקריב מחצה למעלה ומחצה למטה.

הרי יתכן באופן הכי גרוע: שהוקרבו 2 החטאות למעלה ועוד פרידה אחת מהחובה וכל שאר פרידות החובה למטה. נמצא שלמעלה יהיו 2 פסולות ו- 1 כשרות ולמטה 2 כשרות ואחת פסולה והינו מחצה כשר ומחצה פסול: עולה אחת ושתי חטאות כשרות.

משנה ה' (3)

(עפ"י פ"י הגר"א)

חטאת שנים בחובה המנין שבחובה כשר.

אם היו חטאות פי שנים מהחובה דהיינו 8 חטאות ו- 4 חובה, סה"כ 12 פרידות.

ועשה מחצה למעלה ומחצה למטה.

כשרות חטאות כמנין הפרידות שבחובה, דהיינו 4.

שהרי באופן הכי גרוע: הוקרבו 6 חטאות למעלה, ו- 2 מהחטאות למטה ועמהם כל קיני החובה, גם אז יהיו סה"כ 4 חטאות כשרות.

(יתכן אף יותר: אם יקריב 2 חובה למעלה עם 4 חטאות ו- 2 למטה עם 4 חטאות ויהיו 8 כשרים 6 חטאת ו- 2 עולה. ויתכן אף בדרך אחרת שיהיו כל החובה למעלה ועוד 2 חטאות, ו- 6 חטאות למטה גם אז יהיו 8 כשרים 6 חטאת ו- 2 עולה אך כיון שאיננו ודאים איננו יכולים לקבל בודאות אלא 4 חטאות).

פרק ג' משנה ו' (1)

הרי עלי קן כשאלד זכר... ועשה שתים למעלה ושתים למטה ולא נמלך צריכה להביא עוד פריזה אחת ויקריבנה למעלה.

הכהן שהקריב הקן הראשון הוא נעשה לחובתה ונעשה א' למעלה וא' למטה כדינו.

הקן השני היה צריך להעשות כולו למעלה ונעשה א' ממנו למטה, נפסל אחד ותביא אחר ותעשהו למעלה.

זה כאשר הביאה ממין אחד את שני הקינים.

מב' מינים: שהביאה שני קינים משני מינים האחד תורים והשני בני יונה:

הקן הראשון היה לחובתה והשני לנדרה ונפסל ממנו אחד וכנ"ל, וכיון שאין ידוע מאיזה מין היה השני תביא שנים: תור ובן יונה ותעשה שניהם למעלה.

פרק ג' משנה מ"ו (2)

(פ"י משנה זו כפירש"י בזבחים סז):

פרשה נדרה

שאמרה ממה תביא נדרה וכעת אינה זוכרת מה אמרה וחייבת שתביא 2 תורים ו- 2 בני יונה מספק, חוץ מחובתה.

וכבר הביאה 4 ממין אחד (תורים - למשל) והכהן הקריב 2 למעלה ו- 2 למטה. הרי שחטאת ועולה של חובתה יצאה ידי"ח. ותור אחד מנדרה כבר הוקרב ועתה מוסיפה עוד תור אחד להשלים נדרה ועוד 2 בני יונה שמא פירשה שתביא בנ"י לנדרה.

נמצא הג' שהביאה עתה תור ו- 2 בני יונה, כולם קרבים לעולות.

מב' מינים: הינו שהביאה לכהן 2 תורים ו- 2 בני יונה והקריב אחד למעלה ואחד למטה מכל קן.

הרי ידי חובתה יצאה שקרבה חטאת ועולה במקומה. אבל מנדרה אינה יודעת איזה כבר הוקרב, אם תור או בן יונה, ולכן מביאה מחדש 2 תורים ו- 2 בני יונה, וכולם לעולות עבור נדרה.

פרק ג' משנה מ"ו (3)

קבעה נדרה

שהתחייבה להביא את נדרה ביחד עם חובתה וכאילו אמרה "שאקריב ג' עולות יחד".

וכעת אי אפשר לומר שכבר יצאה ידי חובת העולה שבחובתה שהרי צריכה להביא עם נדרה ביחד (אמנם חובתה יצאה אך צריכה מתוך נדרה לנהוג כאילו לא הביאה חובתה).

והרי היא חייבת להביא מחמת נדרה 4, כי הרי אינה יודעת מה התחייבה (אם תורים ואם בנ"י) ואת חובתה באותו זמן, ולכן כשעתה לא קיימה כל נדרה שהרי עדיין לא הביא נדרה מהמין השני צריכה לחזור ולהביא שוב עולה כנגד חובתה בשעה שתביא את נדרה.

ותביא עתה 2 תורים ו- 2 בני יונה לנדרה ועוד ממין החטאת (שכבר קרבה מקודם) לחובתה צמוד להקרבת נדרה, סה"כ 5.

משני מינים כיון שאינה יודעת ממה היתה חטאתה הרי שעתה מביאה להשלמת חובתה כדלעיל 2 מספק (+4 של נדרה כנ"ל) סה"כ 6. וכולם לעולות.

פרק ג' משנה מ"ו (4)

נתנה ואינה יודעת מה נתנה והכהן אינו יודע מה הקריב.

שמא הקריב הכל למעלה או הכל למטה או חצי חצי.

מתחילה חובתה היתה להביא 6 פרידות, 2 לחובתה ו- 4 לנדרה (מספק פירושה).

(1) **שמא הקריב הכל למטה:** וכעת שמא לא יצאה ידי חובת נדרה (לעולה, משני המינים), וצריכה להביא 4 (2 תורים+ 2 בנ"י) לנדרה, ועוד אחד לעולת חובתה. וכיון ששמא כבר קרבה חטאתה, הרי שעליה להביא 2 (תור+בן יונה) לעולה כנגד חטאתה.

(2) ושמא קרבו הכל למעלה ולא הקריבו חטאתה כלל, הרי שעליה לצרף גם חטאת אחת.

ואף אם כבר קרבה עולתה מקודם, מביאה עתה חטאת מאיזה מין שתרצה ותצא ידי חובת עולה ממין החטאת בהקרבתה ה- 2 לחובתה כדלעיל, וכל' המשנה בפ"ב: "תכפול ותביא עולתה מאותו המין".

ולבן עזאי: החטאת נגררת אחר העולה שקרבה ראשונה וכיון שאנו מסתפקים ממה היתה תביא 2 חטאות (תור+בן יונה) מספק.